

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/177
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.5.2023/31
Karar Numarası : 2023/431
Başvuran : B. G.
Başvuran Vekili : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavına (YDS), görevli memurların ihmali nedeniyle girilemediği iddiası ile zararın tazmini ve ihmali bulunanlar hakkında gereğinin yapılması talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğu dönemde 23/10/2022 tarihinde ÖSYM tarafından yapılacak olan İngilizce YDS'ye girmek üzere başvuru yaptığını, sınav günü herhangi bir memurun sınav salonuna götürmek üzere kendisiyle iletişime geçmemesi üzerine koğuştta bulunan acil durum butonuna basarak görevli memuru çağırıldığını, ardından müdür vekili, öğretmen, baş infaz memuru ve diğer infaz koruma memurlarının bulunduğu bir odaya alınarak ilgili öğretmen tarafından sınav başvuru formunun Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne gönderilmediği ve bu sebeple sınava giremeyeceğinin ve talep etmesi halinde sorumlu öğretmen tarafından kendisine sınav ücretinin ödenebileceğinin sözlü olarak iletildiğini, 24/10/2022 tarihinde Kuruma sınav ücretinin iade edilmesi talebini içeren dilekçe yazdığını, aynı gün verilen cevapta ilgili memur hakkında idari soruşturma açıldığının ve ücret iadesinin mümkün olmadığını kendisine bildirildiğini, soruşturmanın akıbeti hakkında bilgisi olmadığını, sınava hazırlık sürecinde İngilizce kaynak kitaplarının maliyetli olması ve kaynak kitaplara ulaşmanın güç olması ile stresli bir ortamda sınava hazırlanmanın zorluğu sebebiyle maddi ve manevi olarak zarara uğradığını iddia ederek mağduriyetinin giderilmesi için zararının tazmin edilmesini, görevde ihmali olanlar için suç duyurusunda bulunulmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Amaç ve*

kapsam” başlıklı 1’inci maddesi şöyledir:

“Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

4. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9’uncu maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ...”

5. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(8) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(...)”

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön İncelemenin Yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, yönlerinden incelenir ...”

7. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek,

araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, zgrlğinden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, başvuranın bulunduğu ceza infaz kurumunda görevli memurun ihmali sebebiyle kayıt olduğu yabancı dil sınavına giremediği iddiası ile zararının tazmini ve ihmali bulunanlar hakkında suç duyurusunda bulunulması talebine ilişkin olup, 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal nleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir. Öte yandan başvuru dilekçesinden ihmali olanlar hakkında açılan soruşturmanın devam ettiği anlaşılmakta olup başvuranın Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulabileceği, zararının tazmini konusunda yargı yoluna başvurabileceği değerlendirilmektedir.

11. Başvuranın dilekçesi, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/5/2023 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
ye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
ye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye